

semmilyen mérhető romlásához sem.

A beöntött és a teljesen beöntött magú öntvények esetében az Inotec-magos öntvények nyúlása és szakítószilárdsága egyaránt nagyobb, mint a cold-box magos változaté, míg a szakadási nyúlások jó közelítéssel azonosak.

Az Inotec-magos öntvények dinamikai szilárdsága is nagyobb, mint a cold-box magosoké. Az Inotec próbatetek varianciája jelentősen kisebb az egyenletesebb öntvényminőség következtében. Következésképpen, az öntött alkatrészek számításában és tervezésében jelentős előnyök várhatók a jövőben.

További információ: www.ask-chemicals.de ; www.ogi.at

Irodalom

[1] Kurz, W. – Fisher, D. J.: Fundamentals of Solidification, 4th Revised edition, Trans Tech Publications Ltd., Switzerland, 1998, p. 85.

Szoboröntészeti kiállítás az Öntödei Múzeumban

Kedvcsináló tudósítás „...a szobor születése...” című kiállításról, tisztelegés Kutas László szobrászművész és a vele dolgozó öntészek előtt.

A Magyar Öntészeti Szövetség, a CASTER Célcsoport, az OMBKE Öntészeti Szakosztálya és az MMKM Öntödei Gyűjteménye közös rendezésében, továbbá 10 hazai öntöde és mintegy 12 önkéntes kolléga erőfeszítésének eredményeképpen 2013. május 31-én az Öntödei Múzeumban megnyílt „...a szobor születése...” időszaki kiállítás.

2006. október 13-án a szakmai szervezetek és a szakma képviselői, valamint tanítványai halála első évfordulóján közadakozásból elkészítették dr. Nándori Gyula öntészprofesszor mellszobrát. A Kutas László által alkotott mellszobrot az Öntödei Múzeum kertjében avatták fel az emléke előtt tisztelgő öntészek. Ekkor készült el a Nándori Gyula-emlékplakett is – szintén Kutas László alkotása (az egyik kiállítói vitrinben ez is látható) –, amit az öntész oktatással kapcsolatos kiemelkedő teljesítményért ítél oda azóta is a Magyar Öntészeti Szövetség elnöksége.

Az avatás után Hatala Pál ötlete volt, hogy kellene egyszer egy tematikus szoboröntészeti kiállítást rendezni egyrészt Kutas László, másrészt a vele együtt dolgozó öntészek tiszteletére. Ezt akkor a Mesterral kettesben meg is beszélték, és elhatározták, hogy a gondolatot kiérlelik, és a kiállítást egyszer majd megrendezik. Többszöri nekirugaszkodás, sok-sok tervezés után aztán az elhatározást hét év után tett is követte,

■ A kiállítás előkészületei: Hatala Pál, Kutas László és Gál György

aminek eredményeként most megtekinthető a múzeum galériáján a kiállítás.

A kiállítást alapvetően Kutas László nagy sikerű, méltán népszerű Mary Poppins szobra elkészítésének menetére fűzték fel a szervezők. A kiállításon öt vitrin – bennük mintegy 40 tárgy –, ezenkívül 12 nagyméretű feliratozott tabló, 8 posztamensen álló szobor, az öntési folyamat egy-egy köztes állapotát bemutató darabok és kész öntvények mellett több Kutas-szobor is látható.

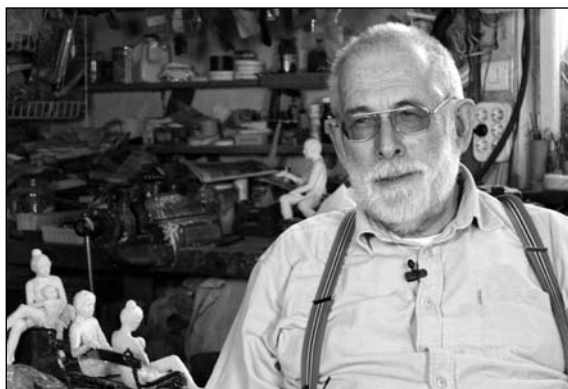
Kutas László a ma élő szobrászművészek, érem- és plakettkészítő

művészek körének az egyik, ha nem a legjelentősebb tagja, akinek 43 köztéri szobra és több mint 120 érme, plakettje ismert. Számos nemzetközi kiállítás nyertese, kiállításainak száma több mint 60, és a Magyar Köztársasági Érdemrend lovagkeresztjével is kitüntették. A Mester ma is igen termékeny, tervekkel, új elképzelésekkel teli és sokat dolgozó művész.

Kutas László stílusa a realista hagyományokra épül, művei – a témától függően – nem nélkülözik a finom humort sem. Számos magángyűjteményben található meg művei (lásd még Kutas László honlapja, illetve <http://artportal.hu/lexikon/muveszek/kutas-laszlo-785>).

A múzeum kiállítóterében Kutas László hat legismertebb szobrából kamarakiállítás is nyílt, amelyet a megnyitó résztvevői nagy örömmel – sokan már sokadszorra – néztek meg, tanulmányoztak.

A megnyitó ünnepség levezető házigazdája Hatala Pál, a Magyar Öntészeti Szövetség ügyvezetője volt. Az ünnep, vagyis a kiállítás kez-

■ Kutas László és az egyik szobra a kiállításon

■ Részlet a kiállításból

déseként a megjelenteket köszöntötte *dr. Krámlí Mihály*, a Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum főigazgatója. Ezt követően *Feledy Balázs* művészeti író méltatta Kutas László munkásságát, ismertette sikereit, elismeréseit, kitüntetéseit.

Ezután filmek vetítése következett. Az első egy rövid portréfilm volt Kutas Lászlóról. A második film a klasszikusnak nevezhető szoboröntést (homokformába, álmagok felhasználásával) mutatta be egy Kutas László-szobor elkészítésén keresztül. A harmadik filmben Kutas László elmesélte a *Mary Poppins*-szobor ötletének megszületési körülményeit.

A múzeum galériáján – a filmvetítéseket követően – a résztvevők megtekinthették a kiállítást, ahol Kutas László és *Gál György* az érdeklődőknek tárlatvezetést tartott.

A kiállítás keretében Kutas László munkásságát, életének főbb eseményeit leánya, *Diána* négy tablón, sok fényképpel és magyarázó szöveggel, szobrokkal mutatta be.

A kiállítás szervezői a szobor-

öntészet legjellemzőbbnek tekintett technológiai folyamatai közül hármat mutattak be tematikus nyomon követési mód segítségével:

- a klasszikusnak nevezhető, hamis magokkal (stiklik) végzett portré-szobrászat öntési folyamatait (formakészítés, öntés, öntvénytisztítás, csiszolás,

öntvényjavítás/hegesztés, cizellálás, patinázás);

- az érem- és plaketszobrászattal kezdődő, a művész alkotását homokformában öntvényé nemesítő öntési eljárást;

- a plasztilin és gipszminta készítésével kezdődő, szilikonforma- és kerámiahéj-képzéssel végzett viaszveszejtési öntést.

A klasszikus homoköntési eljárás-hoz képest a viaszveszejtési öntési technika kialakulása jelentős minőségi javulást eredményezett a szobrok és kisplasztikák kivitelezésében is.

A kiállításra ún. névjegyérmet tervezett és mintázott Kutas László, amelyet a CASTER Cégcsoport munkatársai készítettek. Ezekből egyet-egyét a megnyitó résztvevői is kaptak.

...a szobor születése... című kiállítás 2013. október 31-ig várja a látogatókat a múzeum nyitvatartási idejében – csütörtökön 10:00–16:00, pénteken és szombaton 10:00–14:00 óráig –, illetve más, de előre egyeztetett időpontokban azon kívül is.

A kiállítást anyagilag támogatták: *Alba Metall 1991 Kft.*, *CASTER Cégcsoport*, *Csepel Metall Kft.*, *FÉMALK Zrt.*, *Intermetall Kft.*, *K+K Vas Kft.*, *Nehézfémöntöde Zrt.*, *OMBKE Öntészeti Szakosztálya*, *Rosenbach Kft.*, *Szabó Öntészeti Kft.*, *TP Technoplus Kft.*

Önkéntes segítők voltak az *OMBKE Öntészeti Szakosztály* csepeli helyi szervezetének tagjai: *Berecz Tamás*, *Bocs János*, *Fodor Krisztina*, *Kiss Tamás*, *Horváth Ádám*, *Katkó Károly*, *Kurcz Mónika*, *Schön Mátyás*, *Somogyi János*.

Kutas László és segítői: *Berényi Henriette* és *Varga Huba*, *Gere László*, *Gégény Ferenc*, *Gégény Ildikó*, *Kutas Diana*, *Simó László*, *Sprencz Jenő*, *Svingovszky Imre*.

A *CASTER Cégcsoport* munkatársai: *Bokor Zsuzsanna*, *Balogh Zoltán*, *Gál Tibor*, *Gál György*.

Az *Öntödei Múzeum* munkatársai és önkéntesei: *Csibi Kinga*, *Demeter Ferenc*, *Eszéki Dániel*, *Huszics György*, *Képes Gábor*, *Tóth Enikő*.

A Magyar Öntészeti Szövetség munkatársai: *Fifek Gabriella*, *Hatala Pál*.

☞ **Gál György és Hatala Pál**

■ A *Mary Poppins*-szobor

■ A kiállítás megnyitójára készült érem elő- és hátlapja